

Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025

Regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet, Liberal Alliance og Kristendemokraterne har den 19. november 2021 indgået aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for 2022-2025.

Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025 indeholder følgende initiativer:

Social- og Ældreministeriet

Civilsamfund

Civilsamfundsstrategi 2022-2025

Civilsamfundet udgør en central og vigtig del af den borgernære velfærd, og frivillige sociale organisationer gør hver eneste dag en stor forskel for udsatte børn, voksne og mennesker med handicap.

Partierne er derfor enige om at iværksætte en ny civilsamfundsstrategi for årene 2022-2025, der skal understøtte civilsamfundet med infrastruktur og viden og gennem nye partnerskaber sikre et endnu stærkere fokus på udvikling af velfærd og fællesskaber. Partierne er i den forbindelse enige om at udmønte den afsatte ramme fra Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for 2021-2024 på 66,0 mio. kr. til en civilsamfundsstrategi, hvoraf 1,2 mio. kr. er afsat til en national ensomhedsstrategi, jf. punkt 2 i aftaleteksten. Derudover afsættes yderligere 23,9 mio. kr. i 2022-2025 til civilsamfundsstrategien. Civilsamfundsstrategien tager afsæt i de anbefalinger, som en arbejdsgruppe bestående af Frivilligrådet, Frivilligcentre og Selvhjælp Danmark, Civilsamfundets Brancheforening, Danske Handicaporganisationer og Rådet for Socialt Udsatte har formuleret på baggrund af et opdrag fra partierne bag Aftale om udmøntning af reserven for 2021-2024.

I Civilsamfundsstrategi 2022-2025 sættes der fokus på et styrket samarbejde med civilsamfundet om udvikling af velfærd. Gennem fem lokale partnerskaber afprøves en samarbejdsmodel, der har til formål at øge mennesker i udsatte og sårbare positioners deltagelse i sociale fællesskaber, herunder som frivillige. De lokale partnerskaber består af frivillige organisationer på tværs af sociale, kulturelle og folkeoplysende frivillige foreninger samt andre relevante, lokale aktører, der i fællesskab skal finde lokale løsninger til at skabe mere inkluderende fællesskaber og derigennem bl.a. mindske ensomhed.

Derudover etableres et nationalt partnerskab om unge uden for job og uddannelse. Med partnerskabet afprøves en model for nationale partnerskaber, hvor relevante aktører aktivt involveres i løsningen af komplekse velfærdspolitiske udfordringer. Det sker bl.a. med udgangspunkt i eksisterende viden og virksomme indsatser og gennem brede samarbejder på tværs af sektorer og relevante aktører, herunder fx civilsamfundsorganisationer, fonde, forskere og offentlige myndigheder. Vidensafdækningen og planen for partnerskabets videre arbejde præsenteres for partierne bag aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet i 2022. Og partnerskabet vil herefter afrapportere skriftligt én gang årligt til partierne.

Civilsamfundsstrategi 2022-2025 skal endvidere sikre den eksisterende, grundlæggende infrastruktur, der understøtter civilsamfundet. Partierne er enige om at videreføre grundfinansieringen af etablerede frivilligcentre og til Frivillig Fredag med henblik på at understøtte den lokale frivilligheds initiativ og engagement. Infrastrukturen styrkes yderligere gennem udviklingen af en national civilsamfundsportal, som skal skabe overblik over civilsamfundets lokale tilbud. Hertil vil en ny rådgivningsenhed støtte mindre, frivillige sociale organisationer i arbejdet med at søge bevillinger og tilskud samt afrapportere på de støttede aktiviteter.

Endelig er partierne enige om, at der afsættes midler til at styrke og udbygge den eksisterende viden om civilsamfundet gennem videreførelse af Frivillighedsundersøgelsen og Frivilligrapporten.

Der afsættes i alt 23,9 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

National ensomhedsstrategi

Op mod 380.000 danskere i alderen 16 år og opefter føler sig svært ensomme. Samtidig har nedlukningerne under COVID-19 forstærket oplevelsen af ensomhed hos både unge og ældre. Konsekvenserne af ensomhed er markante for den enkelte og samfundet, og der er behov for, at der sættes fokus på ensomhed som en samfundsudfordring, der går på tværs af aldersgrupper, sektorer og fagområder. Ensomhed er ikke noget, det enkelte menneske skal gå med alene. Ensomhed skal håndteres i fællesskab.

Derfor er partierne enige om, at der afsættes midler til en national ensomhedsstrategi og som led heri et nationalt ensomhedspartnerskab, der skal indsamle viden og understøtte en national indsats mod ensomhed på tværs af sektorer.

Som led i udarbejdelsen af strategien skal partnerskabet bl.a. samle og understøtte nøgleaktører og igangsætte en national samtale om ensomhed gennem folkelige aktiviteter. Derudover vil partnerskabet i forbindelse med både udarbejdelsen af strategien og handlingsplanen få til opgave at samle viden om redskaber og indsatser, der forebygger, opsporer og afhjælper ensomhed, der skal bl.a. indsamles viden fra de fire COVID-19 partnerskaber. Partnerskabet skal ligeledes understøtte udbredelsen af denne viden til virksomheder, frontmedarbejdere, civilsamfund og alle, der møder mennesker i ensomhed. Samtidig skal partnerskaberne understøtte udbredelsen af indsatser til bekæmpelse af ensomhed og iværksætte lokale ensomhedspartnerskaber.

Ensomhedspartnerskabets sammensætning skal repræsentere forskellige sektorer og fagområder, og tager bl.a. afsæt i de input og inspiration til at nedbringe ensomhed, som civilsamfundet på forskellig vis har bidraget med. Partnerskabet kan nedsætte arbejdsgrupper bestående af medarbejdere fra relevante organisationer, kommuner mv. til at udføre partnerskabets forskellige opgaver. Dertil understøttes partnerskabet og arbejdsgrupperne af et tværministerielt sekretariat forankret i Social- og Ældreministeriet, herunder Socialstyrelsen. Sekretariatet skal understøtte, at et forslag til en national ensomhedsstrategi og en tilhørende handlingsplan kan præsenteres for partierne bag aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for 2022-2025 inden udgangen af 2022. Endelig skal partnerskabet én gang årligt afrapportere skriftligt til samme aftalekreds.

Der afsættes i alt 24,3 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Udsatte børn og voksne

Udbredelse af botilbudsteams og styrkelse af indsatsteamet

Antallet af voldsepisoder på botilbud er stigende, og det kan være svært for botilbud at have de rette kompetencer til at håndtere udadreagerende beboere.

Partierne er enige om, at der er behov for at styrke det voldsforebyggende arbejde og overgangen for den enkelte borger mellem behandlingspsykiatrien og botilbud. Det er vigtigt, at der kan gøres brug af de kompetencer og den viden, medarbejderne i behandlingspsykiatrien besidder, i såvel overgangen mellem behandlingspsykiatrien og botilbud som i forhold til det voldsforebyggende arbejde. Partierne er derfor enige om at afsætte midler til at udbrede botilbudsteams gennem en ansøgningspulje målrettet regionerne, som administreres af Sundhedsstyrelsen.

Partierne er desuden enige om, at Socialstyrelsens indsatsteam om voldsforebyggende arbejde skal videreudvikles, så indsatsteamet med hjælp fra arbejdsmiljørådgivere kan understøtte endnu flere botilbud i deres voldsforebyggende arbejde med henblik på at nedsætte antallet af voldsepisoder og styrke arbejdsmiljøet. Partierne er endvidere enige om, at der afsættes midler til formidling af viden og erfaringer om voldsforebyggelse.

Der afsættes i alt 59,0 mio. kr. til initiativet i perioden i 2022-2025.

En vej ud af hjemløshed – udbredelse af Housing First

I de seneste 10 år er antallet af hjemløse steget, og ved seneste tælling i 2019 var knap 6.500 mennesker ramt af hjemløshed i Danmark. I Danmark har man siden 2009 arbejdet med at omlægge indsatsen til bekæmpelse af hjemløshed efter principperne i Housing First-tilgangen. Til trods herfor, viser undersøgelser, at kun 8 pct. af hjemløse borgere mødes af en Housing First-indsats.

Partierne er derfor enige om, at den allerede afsatte ramme på i alt 73,2 mio. kr. (i 2022-pl) fra aftalerne i 2020 og 2021 øges med yderligere 68,1 mio. kr. og forlænges til 2025 med det formål at understøtte en samlet omlægning af indsatsen på hjemløseområdet og en reel implementering af Housing First-tilgangen i Danmark.

Partierne er enige om, at den samlede ramme på i alt 141,3 mio. kr. udmøntes til følgende tiltag:

- Oprettelse af Task Force på hjemløseområdet, som skal styrke kommunernes sagsbehandling og indsats på hjemløseområdet samt bidrage til en styrket implementering af Housing First.
- En analyse af tilbud, kapacitet og målgrupper på herbergområdet. Analysen skal undersøge udviklingen i opholdstider, pladser og tilbudstyper, ejerformer samt udgifter og kapacitet på området. Analysen skal danne grundlag for drøftelser af en ny model for kapacitetsstyring i takt med, at behovet reduceres som følge af indsatsen mod hjemløshed, så det sikres, at kapaciteten på herbergsområdet svarer til behovet - herunder at der er den nødvendige geografiske spredning og tilbud med de faglige kompetencer, der svarer til målgruppens behov. Socialstyrelsen varetager opgaven. KL og andre relevante interessenter inddrages i analysen.
- Etablering af et nationalt partnerskab af interessenter, der skal følge implementeringen tæt, drøfte udviklingen i antallet af hjemløse og indsatsen på området. Partnerskabet skal fungere som en feedbackmekanisme og hvert år afrapportere til aftalekredsen, så der sikres en politisk opfølgning på indsatsen mod hjemløshed. Social- og Ældreministeriet samarbejder med Socialstyrelsen om sekretariatsbetjeningen af partnerskabet. Der afsættes midler til, at Rådet for Socialt Udsatte kan understøtte et deltagelsesspor i partnerskabet, så målgruppen af hjemløse får mulighed for at deltage.
- En ansøgningspulje, der udmøntes af Socialstyrelsen, til investering i civilsamfundets rolle under en styrket implementering af Housing First. Civilsamfundet har historisk haft en stor betydning for herbergs- og hjemløseområdet, og mange hjemløse har en tryk og god relation til medarbejdere fra herbergerne. Ansøgningspuljen skal styrke organisationerne i deres indsatser på § 110-boformerne og styrke deres samarbejde med kommunerne om borgerens vej til egen bolig med udgangspunkt i Housing First-tilgangen.
- Forsøg med borgerstyrede budgetter til socialt udsatte borgere. Der afsættes midler til en ansøgningspulje, der udmøntes af Socialstyrelsen.
- En ansøgningspulje, der udmøntes af Socialstyrelsen, til omsorgspladser for borgere i hjemløshed efter indlæggelse, som skal bidrage til at styrke den sårbare overgang mellem region og kommune. Regioner og kommuner skal bidrage til finansieringen af omsorgspladserne i projektperioden med henblik på, at de efter projektperioden skal finde fremadrettet finansiering.
- En ansøgningspulje, der udmøntes af Socialstyrelsen, til at udvikle en indsats med Intensive Case Management målrettet unge i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed, herunder skal udsatte unge med grønlandsk herkomst være en del af målgruppen for ansøgningen. Indsatsen skal understøtte den unge i overgangen til et trykt voksenliv med en stabil boligsituation, uddannelse og job.
- Midler til en styrket rådgivning om retssikkerhed hos de landsdækkende hjemløseorganisationer SAND og Hus Forbi.
- Der afsættes midler til BL – Danmarks Almene Boliger, der skal understøtte, at de almene boligorganisationer kan styrke deres boligsociale indsats i tråd med Housing First-tilgangen. Der afsættes også midler til Landsforeningen af Væresteder, så værestederne kan styrke deres samarbejde med de almene boligorganisationer, kommunerne og herbergerne, så tidligere hjemløse borgere oplever stærke lokale fællesskaber i deres nye boligsituation. Her kan med fordel gøres brug af peer-fællesskaber, der har vist sig at kunne løfte de udsattes trivsel.

- En ansøgningspulje, der udmøntes af Socialstyrelsen, til midlertidig tilpasning af kapaciteten på natcaféer med henblik på at sikre, at der er et tilstrækkeligt antal pladser til de udsatte borgere, der har brug for et sted at overnatte.
- Driftstilskud til Gadens Stemmer med henblik på, at de kan udvide deres aktiviteter til at være landsdækkende.

Der afsættes i alt 68,1 mio. kr. til initiativet i perioden i 2022-2025.

Styrket indsats til de mest udsatte borgere med stofmisbrug

For de mest udsatte borgere med et stofmisbrug, herunder hjemløse, kan det være en barriere for at gå i behandling selv at skulle henvende sig og regelmæssigt møde op i et behandlingstilbud. Med henblik på at sikre udsatte borgere med stofmisbrug hurtig og tilgængelig hjælp er partierne enige om at afsætte midler til, at fem kommuner og relevante, lokale civilsamfundsaktører kan samarbejde om opsøgende og fremskudte indsatser i relation til stofmisbrugsbehandling. Der afsættes midler til, at Socialstyrelsen understøtter det lokale implementeringsarbejde og evaluerer indsatsen.

Der findes i dag en behandleruddannelse på alkoholmisbrugsområdet, og det ønskes at tilbyde den samme mulighed for systematisk kompetenceløft på stofmisbrugsområdet med det formål at styrke kvaliteten og ensartetheden i den sociale stofmisbrugsbehandling i hele landet. Partierne er derfor enige om, at der afsættes midler til udviklingen af en fælles rusmiddelbehandleruddannelse.

Partierne er derudover enige om, at der afsættes midler til Gadejuristen til oplysning af målgruppen om gældende regler på rusmiddelområdet, så de er bevidste om deres rettigheder. Endelig videreføres støtten til Brugerforeningen for Aktive Stofbrugere, ligesom der afsættes midler til Stenbroens Jurister, der yder retshjælp på gadeplan for de mest sårbare og udsatte borgere.

Der afsættes i alt 25,1 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Tidlig hjælp til voldsudøvere og voldsramte familier

Partierne er enige om at styrke og videreudvikle tilbud til voldsudøvere, herunder med særligt fokus på den samlede familiesituation og eventuelle børn. Partierne er enige om, at midlerne afsættes til Dialog mod Volds ambulante behandlingstilbud og til Lev Uden Volds tilbud "Slip Volden". Med midlerne udvides kapaciteten i de to tilbud, så flere voldsudøvere kan få den nødvendige hjælp. Samtidig videreudvikles "Slip Volden", så den voldsudsatte og eventuelle børn også tilbydes en indsats. Partierne er desuden enige om, at der endvidere afsættes midler til, at der i Dialog mod Volds tilbud udvikles og gennemføres digital rådgivning og behandling til voldsudøvere og den voldsudsatte partner.

Opsporing og tidlig hjælp er afgørende i indsatsen mod vold i nære relationer. Partierne er derfor enige om, at der afsættes midler til, at Lev Uden Vold kan styrke kommunernes viden og kompetencer i tidlig opsporing af voldsudsatte og voldsudøvere samt til at indgå partnerskaber med relevante frontaktører, der på forskellig vis kommer i kontakt med voldsudsatte og voldsudøvere, fx sundhedspersonale, jobcentre og politi. Formålet med partnerskaberne er at give frontaktørerne de nødvendige redskaber til at identificere og henvise voldsudsatte og voldsudøvere til Lev Uden Vold, så de kan få den rette hjælp på et tidligere stadie.

Der afsættes i alt 23,1 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Indsatsen for børn med seksuelt bekymrende eller krænkende adfærd

Den landsdækkende indsats for børn med seksuelt bekymrende eller krænkende adfærd er i dag forankret i tre behandlingscentre med i alt fire klinikker; JanusCentret i København og Odense, Rådgivningscentret i Aarhus og SEBA i Aalborg. JanusCentret lukker deres behandlingstilbud i København og Odense med udgangen af 2021, så der pr. 1. januar 2022 ikke længere vil ligge et behandlingstilbud til målgruppen i Østdanmark. JanusCentret har også en vidensenhed, der dog fortsætter efter 2021.

For at sikre behandlingstilbud for målgruppen i Østdanmark fra 2022 ændres organiseringen af behandlingsindsatsen. Københavns Kommune, Næstved Kommune og Odense Kommune påtager sig fra 2022 og frem opgaven med at tilbyde udredning og behandling til målgruppen samt rådgivning og

supervision af brugerkommuner i Østdanmark. En forudsætning for løsningen er, at Københavns Kommune og Odense Kommune giver politisk tilsagn på baggrund af endelig aftale.

Partierne er derfor enige om, at der afsættes midler til overgangsstøtte i 2022-2024. Partierne er enige om, at overgangsstøtten i 2022 tilføres Købehavns Kommune, Næstved Kommune og Odense Kommune til at understøtte opgaven. En arbejdsgruppe skal i løbet af 2022 komme med input til en model for, hvordan behandlingscentrene støttes i overgangen til en varig og bæredygtig organisering. Derudover justeres udmøntning af eksisterende varige midler for 2022 og frem som følge af den nye organisering.

Der afsættes i alt 7,4 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2024.

Støttet adgang til egen sag

Tidligere anbragte kan have stor gavn af at læse deres egne sagsakter. Akterne kan hjælpe dem til at konstruere en stærkere identitetsfølelse og give dem en forståelse af, hvordan og hvorfor de er blevet, til dem de er. Men adgangen til akterne kan også vække følelser som sorg, genoplevelse af traumer og kontroltab. Mange tidligere anbragte har et begrænset netværk, der kan støtte og hjælpe dem i forhold til at håndtere de spørgsmål og reaktioner, der kan opstå, når man får adgang til læse sin egen børnesag.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til et projekt, hvor Danmarks Forsorgsmuseum i samarbejde med De Anbragtes Vilkår, TABUKA og Rigsarkivet vil støtte tidligere anbragte børn i adgangen til deres sagsakter i arkiverne. Projektet omfatter støtte før, under og efter læsning af egen sag og formidling af viden og erfaringer fra og om tidligere anbragte børn og unges opvækst.

Der afsættes i alt 7,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Støttet overgang fra Joannahuset

Joannahuset er et ungekrisecenter, der blev etableret i 2020, og som landets første ungekrisecenter, henvender sig til unge under 18 år. Det er et tilbud, der kan imødekomme et akut behov for støtte og evt. midlertidigt tag over hovedet. Joannahuset modtager støtte fra tidligere aftaler om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet til og med 2023.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til udvidelse af Joannahusets eksisterende rådgivningstilbud, så det udvides med mulighed for frivilligvenner, mentorer og/eller besøgsfamilier for at understøtte de unge efter opholdet i Joannahuset.

Joannahuset får dermed mulighed for at stille frivilligvenner, mentorer og/eller besøgsfamilier til rådighed for de unge, som vil kunne understøtte de unges netværk, hjælpe med kontakt til kommunen og bistå den unge ift. kobling til uddannelse eller beskæftigelse. I forbindelse med den planlagte erfaringsopsamling i 2023 er aftalepartierne desuden enige om også at se nærmere på de juridiske muligheder for at koble en boligindsats til ungekrisecenterets eksisterende opgaver for at sikre den unges overgang til voksenlivet.

Der afsættes i alt 7,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Støtte til udvikling af PårørendePlatformen (www.erduokay.dk - børnenes digitale 1-1-2)

PårørendePlatformen (www.erduokay.dk - børnenes digitale 1-1-2) fungerer som en samlet indgang til forebyggende indsatser til børn og unge med forældre, der har en psykisk eller alvorlig fysisk sygdom. Platformen formidler tilbud om støtte, vejledning og specialiseret psykoterapeutisk behandling og er et samarbejde mellem Børn, Unge og Sorg og Psykiatrifonden. Det estimeres, at der i Danmark er op mod 310.000 børn og unge, der lever med en forælder med psykisk sygdom og op mod 80.000 børn og unge i løbet af et år oplever, at en forælder rammes af en alvorlig fysisk sygdom.

Partierne er derfor enige om, at der afsættes midler til at understøtte forebyggende tilbud til målgruppen i regi af PårørendePlatformen. Tilbuddene skal modvirke, at børn og unge selv får det svært senere hen i livet som følge af forældrenes sygdom. Derudover skal midlerne understøtte platformens funktion som én samlet indgang, hvor lærere, pædagoger, sundhedspersonale og andre, der kommer i kontakt med børn og unge i målgruppen, kan henvise børn og unge og pårørende til.

Der afsættes i alt 2,5 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Udvikling og implementering af Social Talks

Der er generelt behov for et kompetenceløft blandt medarbejdere på området for udsatte børn og unge, da området er præget af komplekse sager og meget ny viden, der skal omsættes i praksis. Social Talks koncept understøtter videndeling og gensidig læring blandt medarbejdere, der arbejder med udsatte børn og unge. Gennem bl.a. personlige fortællinger fra andre praktikere og videnspersoner samt uddannelse i selv at facilitere videndeling på arbejdspladsen understøtter konceptet et kompetenceløft blandt medarbejdergruppen med forankring i den konkrete arbejdsplads.

Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte midler til arbejdet med udvikling og implementering af konceptet Social Talks.

Der afsættes i alt 5,3 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Behandling af børn og unge i voldsramte familier

Mødrehjælpen oplever, at de må sige nej til at behandle børn og unge, der oplever vold i hjemmet, fordi der mangler samtykke fra forældremyndighedens indehavere. Der er i den forbindelse grundlag for at styrke samarbejdet mellem Mødrehjælpen og kommuner, således det sikres, at kommunerne får kendskab til børn og unge, der har behov for støtte eller behandling, og at Mødrehjælpen får mulighed for at udvikle deres behandlingstilbud.

Aftalepartierne er derfor enige om at tildele midler til Mødrehjælpen til at udvikle, målrette og øge deres behandlingstilbud over for børn, der oplever vold i hjemmet. Aftalepartierne er desuden enige om at følge op på erfaringerne fra aftalen om Børnene Først om adgang til behandling uden samtykke fra forældremyndighedsindehaverne for børn og unge i familier med misbrug.

Der afsættes i alt 4,5 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2024.

Mennesker med handicap

Bedre retssikkerhed og tillid på handicapområdet

Der er behov for at styrke retssikkerheden og genskabe tilliden mellem borger og myndighed på handicapområdet. Dette underbygges af de høje omgørelsesprocenter på danmarkskortene og erfaringerne fra taskforcen på handicapområdet, der også viser, at kvaliteten i kommunernes sagsbehandling kan forbedres. Der er blandt andet behov for at højne kvaliteten i sagsbehandlingen og visitationen, og der skal være inddragende og gennemsigtige sagsforløb, hvor der arbejdes tæt sammen med borgeren.

På den baggrund er partierne enige om, at der afsættes midler til at gennemføre et samlet initiativ, der skal styrke retssikkerheden og kvaliteten i sagsbehandlingen samt tilliden mellem borger og myndighed på handicapområdet. Det samlede initiativ består af fire temaer, inden for hvilke der gennemføres konkrete delinitiativer.

Under tema 1 om tillid, samarbejde og inddragelse indgår som konkrete delinitiativer udvikling af en model for tillid, samarbejde og inddragelse, "Borgeren i centrum" og forsøg med brug af tro- og loveerklæringer ved bevilling af ydelser efter serviceloven.

Under tema 2 om skærpet opfølgning og tilsyn med kommunerne indgår som konkrete delinitiativer en skærpelse af krav til kommunalbestyrelsens behandling af danmarkskortet, udarbejdelse af handicapbarometer til måling af juridisk sagsbehandlingskvalitet, iværksættelse af juridisk serviceeftersyn og gennemførelse af en tre-årig fokuseret indsats i forhold til danmarkskortet fra kommunaltilsynets side.

Under tema 3 om kompetenceudvikling indgår som konkrete delinitiativer kursustilbud til sagsbehandlere om centrale elementer i sagsbehandlingen, tilbud om kompetencegivende faglige temadage, tilbud om retssikkerhedsforløb med henblik på at øge sagsbehandlernes juridiske kompetencer, iværksættelse af virtuelt undervisningsinitiativ i at skrive den gode afgørelse og en indsats til forebyggelse af magtanvendelse.

Under tema 4 om højnet kvalitet i sagsbehandlingen indgår som konkrete delinitiativer en fordobling af taskforce handicaps længerevarende forløb fra 4 til 8 om året og en udvidelse af udviklingsdelen i disse

forløb, en omlægning og udvidelse af taskforce handicaps korte formidlings- og læringsforløb fra 26 om året af én dags varighed til 8-10 forløb af flere dages varighed, etablering af egentlige anbefalinger fra taskforce handicap om kvalitet i sagsbehandlingen, en forankring og udbredelse af VUM 2.0, udbredelse af værktøj til udredning og handleplan på børnehandicapområdet, juridisk tjekliste på børnehandicapområdet og en styrkelse af sagsbehandlingen i sager om flytning uden samtykke.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til en ansøgningspulje, der udmøntes af Socialstyrelsen. Desuden afsættes der midler til sociale tilbud, Socialstyrelsens og Ankestyrelsens opgavevaretagelse samt kompensation af kommuner.

Der afsættes i alt 112,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Videreudvikling af kampagne mod fordomme om mennesker med handicap

Der eksisterer stadig i vores samfund fordomme og holdninger til, hvem mennesker med handicap er, og hvad de kan. Det kommer blandt andet til udtryk i en berøringsangst over for mennesker med handicap, som står i vejen for, at mennesker med handicap får lov at udnytte deres potentiale og bidrage til fællesskabet. Det betyder også, at mennesker med handicap kan opleve at stå uden for fællesskabet. Fordommene bunder oftest ikke i ond vilje, men i manglende viden om forskellige handicap.

På den baggrund er partierne enige om, at der afsættes midler til Det Centrale Handicapråds arbejde med at bearbejde fordomme om handicap, sådan at flere uden handicap anerkender børn og voksne med handicap som ligeværdige. Midlerne skal anvendes til, at rådet kontinuerligt kan videreudvikle deres holdningsbearbejdende kampagne, som hidtil har været målrettet grundskolen, til også at nå ud til større børn, unge og voksne. For at sikre udbredelse af og brug af kampagnerne udbredes kampagnefilmene via sociale medier, ligesom materialerne bliver tilgængelige på Det Centrale Handicapråds hjemmeside. Der gennemføres evaluering efter hver kampagne, som belyser effekt på målgrupperne og gennemslagskraft.

Der afsættes i alt 1,2 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Forældreforløb hos Udviklingshæmmedes Landsforbund

ULF tilbyder i dag et forældreforløb til unge med udviklingshæmning, som overvejer at stifte familie, eller som allerede venter barn. Der er tale om et frivilligt tilbud, som har til formål at give de potentielle, vordende forældre en mulighed for at prøve forælderrollen, inden de tager stilling til, om de er parate til at blive forældre. Forløbet bidrager til, at de unge får et bedre grundlag at træffe deres beslutning om at blive forældre på.

ULF oplyser, at deres forældreforløb kører i tre faser, hvor det første udgør en forberedelse til forælderrollen med fokus på et barns trivsel og udvikling. I den anden fase låner den unge en babysimulator, og skal i den følgende tid passe dukken. Simulatoren indstilles til at agere som et rigtigt spædbarn, så oplevelsen bliver så realistisk så muligt. Tredje fase er en afrunding af forløbet, hvor der følges op på den/de unges oplevelser af forælderrollen.

På den baggrund er partierne enige om, at der afsættes midler til ULF for at styrke og udvide forældreforløbene. Der afsættes midler til flere gruppe-forældreforløb og individuelle forløb, uddannelse af flere undervisere i forældreforløb fra ULF's samarbejdspartnere, indkøb af nye babysimulatorer og oprettelse af individuelle forløb, i tilfælde hvor kvinden er gravid.

Der afsættes i alt 6,1 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2024.

Samlet retssikkerhedsundersøgelse

Der er behov for at sikre en mere målrettet samlet undersøgelse af retssikkerhedsudfordringerne på handicapområdet i kommunerne.

På den baggrund er partierne enige om, at der afsættes midler til, at Ankestyrelsen kan gennemføre en samlet retssikkerhedsundersøgelse, som skal give et billede af de områder på handicapområdet, hvor kommunerne er mest udfordret i forhold til overholdelse af gældende lovgivning.

Partierne er desuden enige om at afsætte midler til, at Ankestyrelsen, i relation til delinitiativet om juridisk serviceeftersyn i initiativet bedre retssikkerhed og tillid på handicapområdet, kan afslutte serviceeftersynet med et læringsnotat tilegnet den enkelte kommune.

Der afsættes i alt 5,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2023-2025.

Opfølgning på Evalueringen af det Specialiserede Socialområde

Partierne er enige om, at der efter de politiske forhandlinger om Evalueringen af det Specialiserede Socialområde afholdes en politisk statusdrøftelse herom. Partierne er enige om, at der afsættes midler i 2023 til en ramme til denne opfølgning.

Der afsættes i alt 5,0 mio. kr. til initiativet i 2023.

Driftstilskud til Lykkeliga

Lykkeliga har udviklet et nationalt netværk af håndboldhold for børn med udviklingshandicap. Herigennem bidrager Lykkeliga til, at børn, som ellers ikke typisk ville deltage i holdsport, er blevet integreret i de almene håndboldklubber, og skaber samtidigt et trygt og positivt fællesskab for de familier, som er en del af netværket.

Lykkeliga består af omkring 300 frivillige trænere og 1.200 spillere fordelt på 70 hold fra hele Danmark, inklusiv hold på Færøerne og i Grønland, og arrangerer den landsdækkende sæsonfinale Lykkecup.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til Lykkeligas videre arbejde.

Der afsættes i alt 7,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Ældre

Opdatering af Ældredatabasen

Ældredatabasen giver en unik mulighed for at få overblik over udviklingen på ældreområdet på en række centrale områder, der fortæller noget om ældres hverdagsliv. Siden 1997 er der hvert 5. år indsamlet viden om ældregenerationers livssituation og valg på en række områder som funktionsevne, helbred, levevilkår, bolig, tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet mv.

Databasen adskiller sig fra øvrige data på ældreområdet, da den følger den samme gruppe af ældre over tid, og den anvendes til samfundsvidenskabelig og humanistisk forskning og udredningsopgaver.

Partierne er derfor enige om, at der afsættes midler til, at VIVE i 2022 kan forestå arbejdet med dataindsamling og bearbejdning af spørgeskemaundersøgelse til brug for opdatering af Ældredatabasen.

Der afsættes i alt 5,0 mio. kr. til initiativet i 2022.

Evaluering af forebyggende hjemmebesøg

Formålet med tilbud om forebyggende hjemmebesøg er at understøtte den forebyggende og sundhedsfremmende indsats over for ældre ved at yde råd og vejledning om aktiviteter og støttemuligheder med henblik på at bidrage til øget tryghed, trivsel og sundhed.

Forebyggelsespotentialet i hjemmebesøgene er stort, men der er ikke blevet foretaget en systematisk evaluering af de seneste års ændringer i tilbuddet. En evaluering har både været efterspurgt af det faglige miljø og vil være anvendelig i forhold til at udvikle hjemmebesøgene.

Partierne er derfor enige om at igangsætte en evaluering af de forebyggende hjemmebesøg. Evalueringen forankres i Sundhedsstyrelsen, og skal bl.a. se på kommunernes kvalitetsstandarder for de forebyggende hjemmebesøg, hvordan risikogrupper opspores, hvordan borgerne inviteres og motiveres til at modtage besøg, borgernes udbytte, samt hvordan der følges op. Evalueringen skal endvidere undersøge kompetencebehovet blandt de forebyggende medarbejdere, og hvordan tilbuddet tænkes sammen med øvrige forebyggende indsatser.

Der afsættes i alt 1,8 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2023.

Afdækning af mulighederne for at udvide Den Socialøkonomiske Investeringsmodel til ældreområdet

Den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM) er med til at fremme investeringstankegangen på socialområdet. Partierne er enige om, at der afsættes midler til at foretage en vidensafdækning af effekter og økonomiske konsekvenser af indsatser på ældreområdet med henblik på at belyse, om og hvordan SØM kan udvides til også at omfatte målgrupper på ældreområdet.

Der afsættes i alt 0,4 mio. kr. til initiativet i 2022.

Modvirke ensomhed og funktionstab hos ældre borgere

Ensomhed kan have betydelige konsekvenser for ældres livskvalitet, sundhed og funktionsevne. Ensomhed er generelt et problem hos ældre og særligt udtalt for ældre over 85 år. Ensomhed rammer især mænd hårdt.

Partierne er derfor enige om, at der afsættes midler til at iværksætte et initiativ, hvor der udvikles og afprøves indsatser for at modvirke ensomhed blandt ældre, med særligt fokus på ældre mænd, og hvor civilsamfundsorganisationer eller foreninger i samarbejde med de ældre selv og fagprofessionelle fx i hjemmeplejen arbejder med at modvirke ensomhed. Initiativet forankres i Sundhedsstyrelsen, der på baggrund af viden og erfaringer på området, og i samarbejde med civilsamfundsaktører, foreninger, kommuner, fagprofessionelle og de ældre, vil udarbejde en række overordnede principper for den frivillige indsats, der vil blive justeret og konkretiseret i projektperioden. VIVE vil gennemføre en evaluering.

Partierne er enige om, at der som led i initiativet afsættes midler til en ansøgningspulje, som udmøntes af Socialstyrelsen, som civilsamfundsorganisationer og foreninger kan søge.

Der afsættes i alt 16,1 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Nedbringelse af sygefravær i ældreplejen

Der er et relativt højt sygefravær blandt medarbejdere i ældreplejen, og der er behov for at nedbringe sygefraværet.

Partierne er derfor enige om at understøtte indsats for at reducere sygefraværet i ældreplejen, ved at afsætte midler til en særlig målrettet indsats i forhold til at nedbringe sygefraværet på det enkelte plejehjem og hjemmeplejeenhed. Midlerne skal gå til konkrete indsatser til at nedbringe sygefraværet.

Partierne er enige om, at midlerne udmøntes i en ansøgningspulje. Ansøgerkredsen er hjemmeplejeenheder, private leverandører i den udførende hjemmepleje, kommunale plejehjem, selvejende institutioner og friplejehjem i ældreplejen. Det er et krav, at personalet skal indgå i udarbejdelsen af ansøgningen. Initiativet forankres i Sundhedsstyrelsen, og midlerne udmøntes af Socialstyrelsen i samarbejde med Sundhedsstyrelsen. En vidensopsamling af sygefraværsindsatsen gennemføres af Sundhedsstyrelsen i 2025. Som led i udbredelsen af viden afholdes bl.a. en konference, hvor de arbejdspladser i ældreplejen, der har fået midler fra puljen, deler deres erfaringer.

Der afsættes i alt 11,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Forsøg med selvvisitation i ældreplejen

For mange svækkede ældre er hjemmehjælp helt afgørende og uundværligt i dagligdagen. En del ældre kan dog i praksis opleve, at der ikke er tilstrækkeligt blik for den ældres samlede livssituation, ligesom ældre heller ikke altid oplever, at de har tilstrækkelig indflydelse på den konkrete afgørelse om hjælp.

Partierne er derfor enige om at igangsætte forsøg med udvikling af modeller for, hvordan ældres ønsker og behov i højere grad inddrages og indgår ved visitationen af hjemmehjælp (selvvisitation). I serviceloven gives hjælpen ud fra vurdering af den enkeltes behov, og forsøgene skal medvirke til at understøtte dette i praksis ved, at medarbejderen i hjemmet efter aftale med den kommunale myndighed (visitationen) får et større og mere fleksibelt råderum i forhold til udmøntningen af afgørelsen om hjælp, således at den konkrete tilrettelæggelse af, hvilke ydelser, der skal udføres fra gang til gang, sker på baggrund af

borgerens aktuelle ønsker til hjælpen. Forsøgene kan endvidere tænkes sammen med organisering i selvstyrende teams.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til en ansøgningspulje, der udmøntes af Socialstyrelsen. Puljen kan søges af kommuner eventuelt i samarbejde med private leverandører. Initiativet forankres og understøttes af Sundhedsstyrelsen, der også står for vidensdeling og spredningsaktiviteter. Ansøgningspuljen udmøntes af Socialstyrelsen. VIVE evaluerer initiativet.

Der afsættes i alt 16,2 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Pulje til udbredelse af livshistorieteknologi til mennesker med demens og deres pårørende

Den personlige livshistorie er en grundsten i den enkeltes identitet og selvforståelse. Men efterhånden, som en demenssygdom udvikler sig, forsvinder flere og flere erindringer om det levede liv og de gode minder, og personer med demens kan have problemer med at opretholde et billede af sig selv og sin livshistorie.

Partierne er derfor enige om at afsætte midler til udbredelse af digitale løsninger og velfærdsteknologi til mennesker med demens på plejehjem og deres pårørende, der skal bidrage til at vække erindring om det levede liv og den enkeltes livshistorie samt understøtte kontakt og kommunikation mellem mennesker med demens på plejehjem, deres pårørende og plejepersonalet. Udbredelsen skal understøtte øget trivsel og livskvalitet hos mennesker med demens på plejehjem og deres pårørende.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til en ansøgningspulje, der udmøntes af Socialstyrelsen. Ansøgerkredsen er kommuner, private leverandører og selvejende institutioner i ældreplejen. Sundhedsstyrelsen vil udarbejde en erfaringsopsamling.

Der afsættes i alt 12,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2024-2025.

Palliative indsatser for ældre og udsatte borgere

Sygdom rammer socialt skævt. Et hårdt liv som socialt udsat betyder ofte også en tidlig svækkelse og aldring præget af sygdom. For socialt udsatte borgere kan der være lang vej til de offentlige sundhedstilbud. Sociale og psykiske problemer hos udsatte borgere kan være en hindring for at modtage den nødvendige sundhedsindsats – også når det handler om at lindre livstruende sygdomme og håndtere mødet med livets afslutning.

Partierne er enige om, at der fortsat er behov for at styrke, at alle borgere får den palliative indsats, som de har brug for. Det kan kræve en særlig indsats at understøtte, at ældre og udsatte borgere skal møde et sundhedspersonale, der har kompetencer til at yde en palliativ indsats i henhold til deres behov. Partierne er enige om at afsætte midler til en ansøgningspulje målrettet kommuner og regioner, der ønsker at udvikle eller udbrede palliative indsatser for de mest udsatte borgere, herunder fx hjemløse, mennesker med misbrug og mennesker med psykiske lidelser på fx plejehjem og botilbud.

Sundhedsstyrelsen administrerer puljen, og gennemfører herunder en erfaringsopsamling med henblik på at sikre mere viden om palliative indsatser for ældre og udsatte borgere.

Der afsættes i alt 11,8 mio. kr. til initiativet i perioden 2024-2025.

Øvrige

Driftstilskud til Danish International Adoption

Med den politiske aftale om international adoption fra august 2020 var der flertal for, at formidling til international adoption fortsat skal ske gennem Danish International Adoption (DIA).

For at understøtte dette er partierne enige om, at der afsættes midler, som gør det muligt at yde DIA et yderligere driftstilskud, der vil blive udbetalt ved dokumenteret driftsunderskud.

Der afsættes i alt 15,8 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Styrkelse af vejledning og rådgivning til LGBTB+ personer og fagpersoner på det familieretlige og sundhedsretlige område samt asylområdet

Lovgivningen, der regulerer familiedannelse for LGBT+ personer, fx om medmoderskab og assisteret reproduktion, er kompleks og kan give anledning til usikkerhed og tvivl om de muligheder og forpligtelser, der er for denne gruppe. Der kan derfor være behov for øget vejledning og rådgivning. På samme måde kan der for denne gruppe være behov for særlig målrettet rådgivning på asylområdet samt tilbud om sociale aktiviteter.

Partierne er enige om at styrke vejledning og juridisk rådgivning til LGBT+ personer om familiedannelse. Der sker ved etablering af én samlet indgang for oplysning om gældende familieretlig og sundhedsretlig lovgivning i relation til familiedannelse. Herudover afsættes midler til, at LGBT+ Danmark kan styrke det rådgivningstilbud, som foreningen allerede har til LGBT+ personer, der søger juridisk rådgivning bl.a. om familiedannelse.

Partierne er også enige om at støtte LGBT Asylum for at sikre organisationens rådgivning og støtte af LGBT+ personer i asylsystemet med lovligt ophold.

Der afsættes i alt 5,6 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Bistand til danskere adopteret fra Chile

Der blev i perioden fra 1978 til 1995 gennemført 111 adoptioner fra Chile til Danmark. I foråret 2020 henvendte seks af disse adopterede sig til Ankestyrelsen med bekymring om ulovligheder. Henvendelsen førte til Ankestyrelsens undersøgelse "Mistanke om ulovlige forhold i adoptioner fra Chile til Danmark 1978-1988". Ifølge undersøgelsen kan det ikke afvises, at adoptionsformidlingen fra Chile til Danmark gennem AC Børnehjælp i perioden 1978 til 1988 har været forbundet med ulovlig adfærd i Chile. Formålet med undersøgelsen af det historiske adoptionsformidlingssamarbejde med Chile i årene 1978-88 var først og fremmest at sikre de adopteredes ret til egen historie og at understøtte mulighederne for bistand hertil.

Det er i dag sådan, at man som adopteret, hvis man har mistanke om ulovlige forhold i forbindelse med sit adoptionsforløb, kan kontakte Ankestyrelsen, som vil tage hånd om henvendelsen og hjælpe, bl.a. gennem kontakt til afgiverlandets øverste adoptionsmyndighed, ligesom styrelsen kan indhente informationer fra adoptionsmyndigheder i andre lande om adoptioner fra det pågældende land. Derudover vil DIA (Danish International Adoption) kunne hjælpe den adopterede med at søge oplysninger i den adopteredes adoptionssag.

Partierne er enige om at styrke denne hjælp til danskere, der er adopteret fra Chile, ved at sikre, at de adopterede også kan få hjælp fra den danske ambassade i Chile til at søge deres oprindelige slægtninge og afdække deres adoptionshistorie gennem hjælp til kontakt til chilenske myndigheder m.v. Der afsættes derfor midler til Udenrigsministeriets opgavevaretagelse.

Der afsættes i alt 3,6 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2024.

Socialstyrelsens opgavevaretagelse

Der er som led i flere af de ovennævnte initiativer afsat midler til Socialstyrelsens opgavevaretagelse med henblik på at sikre den bedste understøttelse af initiativernes formål på tværs af hele aftalen. Midlerne anvendes i øvrigt i overensstemmelse med Socialstyrelsens formål og under hensyntagen til at inddrage aktuel faglig viden i hele i aftaleperioden. Midlerne til Socialstyrelsen afsættes som rammebevilling.

Sundhedsministeriet

Sundhed

Støtte til børn og unge som pårørende til mennesker med sclerose

Børn og unge er som pårørende en særlig sårbar gruppe. For at styrke indsatsen for børn og unge som pårørende har Scleroseforeningen igangsat projekter, som skal sikre et øget fokus på og hjælp til børn og unge af scleroseramte. Den styrkede indsats består bl.a. af familieophold for familier med en scleroseramt forælder. Indsatsen kan også bestå af aktiviteter, der giver plads til, at børn og unge til en scleroseramt kan få gode oplevelser og mødes med ligestillede.

Med Aftale om finansloven for 2018 blev der afsat i alt 4 mio. kr. i 2019-2021 til Scleroseforeningen til en styrket indsats for børn og unge som pårørende til en scleroseamt. Partierne er enige om, at der afsættes midler til Scleroseforeningen til opretholdelse af en indsats vedrørende støtte til børn og unge som pårørende til mennesker med sclerose.

Der afsættes i alt 4,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Fodterapi til mennesker med svær psoriasisgigt

Patienter med svær psoriasisgigt har ofte begrænset eller helt tabt funktionsevne. Deres behov for fodterapi kan derfor sidestilles med det behov, som patienter med svær leddegigt har. Men hvor patienter med svær leddegigt er berettiget til tilskud til fodterapi gennem overenskomsten mellem Danske Regioner og Danske Fodterapeuter, findes der ikke tilsvarende en ordning for patienter med svær psoriasisgigt.

Med aftalen om satspuljen på sundheds- og ældreområdet for 2018-2021 blev der imidlertid afsat 4,2 mio. kr. til tilskud til fodterapi for patienter med svær psoriasisgigt. Partierne er enige om, at der afsættes midler til at videreføre denne mulighed for, at patienter med svær psoriasisgigt kan få tilskud til fodterapi.

Der afsættes i alt 4,8 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Opretholdelse af Dansk Center for Hjernerystelse

Senfølger efter hjernerystelse er grundlæggende et felt med sparsom evidens, og hvor der er behov for at styrke vidensspredning på tværs af landet. Som led i aftale om udmøntning af satspuljen på sundhedsområdet for 2019-2022 blev der afsat 2,0 mio. kr. årligt i 2019-2022 til etablering af et Dansk Center for Hjernerystelse i tilknytning til Center for Hjerneskade i København.

Med henblik på at fastholde højt specialiserede medarbejdere i Dansk Center for Hjernerystelse er partierne enige om at videreføre bevillingen til medio 2023, så der dermed kan tages stilling til eventuel videreførelse af driftsstøtte i god tid inden udløb.

Der afsættes i alt 1,0 mio. kr. til initiativet i 2023.

Helpline til patienter med sjældne sygdomme og deres pårørende

I Danmark bliver flere personer hvert år diagnosticeret med en sjælden sygdom. Sygdommene er komplekse og kræver ofte særlig viden og sagkundskab, og mennesker med en sjælden sygdom har ofte mange kontakter i både sundheds- og socialektoren.

Patientforeningen Sjældne Diagnoser har siden 2016 drevet en Helpline, som patienter med sjældne sygdomme og deres pårørende kan ringe til og få information, støtte og rådgivning. Helpline betjenes af et rådgiverteam bestående af både frivillige og lønnede medarbejdere. Rådgiverteamet kan bl.a. hjælpe med at skabe kontakt til andre med samme diagnose og skabe overblik over behandlings- og støttemuligheder. Med finansloven for 2018 blev der afsat i alt 1,4 mio. kr. i 2020-2021 til Helpline.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til at understøtte en fortsat drift og udvikling af Helpline til gavn for patienter med sjældne sygdomme og deres pårørende.

Der afsættes i alt 4,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Vidensopsamling til nedbringelse af overforbrug mv. af medicin

Partierne er enige om, at der afsættes midler, til at sundhedsmyndighederne iværksætter et arbejde, som skal indsamle og udbrede viden om og gode erfaringer ift., hvordan regionerne og de almene praksisser kan nedbringe overforbrug af medicin og undgå uhensigtsmæssigt behandling med medicin.

Der afsættes i alt 7,5 mio. kr. til initiativet i periode 2022-2025.

Psykatri

Behandling af patienter med BED

Med Aftale om finansloven for 2018 blev der afsat i alt 61,7 mio. kr. i 2018-2021 til at udvide kapaciteten til behandling af personer med spiseforstyrrelser, herunder BED (tvangsoverspisning). Midlerne er udmøntet

til 9 projekter og behandlingstilbud i både regioner og hos private aktører, hvoraf hovedparten er fokuseret på behandling af BED.

Tilbuddene i projektet har oplevet stor søgning til behandlingstilbuddene. Derudover har en midtvejsevaluering, foretaget af BED-partnerskabet, vist, at 86,5 % af deltagerne i undersøgelsen, ikke længere lever op til diagnosekriterierne for BED efter endt behandling.

Det er fortsat vigtigt at fastholde de gode erfaringer fra de eksisterende behandlingstilbud og sikre, at patienter med BED fortsat har adgang til et behandlingstilbud. Partierne er derfor enige om, at der afsættes midler til en ansøgningspulje der udmøntes af Sundhedsstyrelsen, der er målrettet behandlingstilbud til patienter med BED.

Der afsættes i alt 49,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Mere fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien

Der blev med satspuljeaftalen på sundhedsområdet 2018-2021 afsat i alt 213,6 mio. kr. i 2018-2021 til en pulje til afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien, som kunne sikre udredning og behandling til børn og unge med lettere psykiske lidelser uden for børne- og ungepsykiatrien.

Tal peger på, at flere og flere børn og unge kæmper med psykisk sårbarhed, mentale sundhedsproblemer og psykiske lidelser. Der er derfor fortsat behov for at kunne gribe disse børn og unge og sætte ind med en tidlig indsats med henblik på at kunne udrede og behandle dem på den mindst indgribende måde, tæt på deres hverdag og nærmiljø og uden for psykiatrien.

Partierne er derfor enig om, at der afsættes midler til en ansøgningspulje der udmøntes af Sundhedsstyrelsen, hvorfra der kan ansøges om midler med henblik på at kunne bygge videre på gode erfaringer og hele eller delvise elementer i indsatsen i en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien.

Der afsættes i alt 23,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Styrket rådgivningskapacitet i Psykiatrifonden

Med Aftale om initiativer for sårbare og udsatte grupper i forbindelse med COVID-19 afsat 1,0 mio. kr. i 2020 til at styrke rådgivningskapaciteten i Psykiatrifonden. Psykiatrifonden tilbyder gratis, anonym og fagligt funderet rådgivning til personer, der oplever psykisk mistrivsel, der har psykisk sygdom, eller som er pårørende til en person med psykisk sygdom.

Der opleves fortsat en stor efterspørgsel efter rådgivning, og Psykiatrifonden peger på, at der hvert år er 10.000 opkald, der ikke kommer igennem til et rådgivningstilbud.

Partierne er derfor enige om, at der afsættes midler til Psykiatrifonden, så de får mulighed for at specialisere, udvikle og udvide hhv. deres telefonrådgivning og chatrådgivning.

Der afsættes i alt 3,4 mio. kr. til initiativet i 2022-2025.

Center for Kunst og Mental Sundhed

Region Hovedstaden har i samarbejde med Foreningen Kunst og Mental Sundhed etableret et Center for Kunst og Mental Sundhed i tilknytning til Psykiatrisk Center Amager. Projektet bygger på erfaringerne fra forskningsprojektet 'REWRITALIZE', hvor psykiatriske patienter får mulighed for at deltage i et skriveforløb ledet af danske forfattere, og udvider projektet til nu også at inkludere forløb med undervisning af professionelle kunstnere i bl.a. at producere billedkunst, video og podcasts.

Partierne er derfor enige om, at der afsættes midler til oprettelse af et Center for Kunst og Mental Sundhed, der skal være et videns- og kompetencecenter, samle akademisk viden og udvikle interventioner og uddannelseselementer i feltet kunst og mental sundhed.

Centeret forankres i Region Hovedstadens Psykiatri i et samarbejde med Statens Museum for Kunst og Foreningen Kunst og Mental Sundhed.

Der afsættes 8,7 mio. kr. til initiativet i 2022-2024.

Styrket selvmordsforebyggelse

Med Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for 2021-2024 afsat 1 mio. kr. årligt i 2021-2024 til videreførelsen af et nationalt partnerskab for forebyggelse af selvmord i regi af Sundhedsstyrelsen.

Partnerskabet består af statslige aktører, regioner, kommuner, forskningsinstitutioner og NGO'er på området for selvmordsforebyggelse og medvirker til at sikre bedre koordinering og vidensdeling blandt aktørerne på området. De begrænsede midler der er afsat til partnerskabet, betyder dog samtidig, at partnerskabet har begrænsede muligheder for at styrke den selvmordsforebyggende indsats.

Partierne er enige om, at der fortsat er behov for en styrket indsats for selvmordsforebyggelse. Partierne er derfor enige om at der afsættes midler til en ansøgningspulje der udmøntes af Sundhedsstyrelsen. De nærmere kriterier for puljen fastsættes af Sundhedsstyrelsen efter input fra partnerskabet. Indsatserne kan fx være styrket overvågning af selvmordsmetoder, styrket indsats for pårørende og efterladte og bedre og mere systematisk hjælp efter selvmordsforsøg.

Der afsættes 12,0 mio. kr. til initiativet i 2022-2025.

Beskæftigelsesministeriet

Beskæftigelse

Jobbanken

Jobbanken er en selvejende institution, der har til formål at skabe øget beskæftigelse blandt psykisk sårbare førtidspensionister, herunder gennem virksomhedspraktikker, skånejobs, deltidsjobs på ordinære vilkår og fleksjob. Jobbanken har på nuværende tidspunkt øremærket årlig bevilling på 13,4 mio. kr., som udløber i 2022.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til at videreføre Jobbanken med halv bevilling på 6,7 mio. kr. i 2023 og 2024 samt på 3,7 mio. kr. i 2025 med henblik på, at der kan tages stilling til, om bevillingen skal videreføres i forbindelse med udmøntningen af reserven for 2023-2026, som forhandles i efteråret 2022.

Der afsættes i alt 17,1 mio. kr. til initiativet i perioden 2023-2025.

Videnscenter om Handicap

Videnscenter om Handicap har til formål at understøtte lettilgængelige og kvalificerede indsatser til mennesker med handicap samt understøtte mulighederne blandt mennesker med handicap for at komme i job eller tættere på arbejdsfællesskaber og deltagelse i samfundets fællesskaber.

Indsatserne er rettet både mod borgere, kommuner og virksomheder og består dels af en borgerrettet indsats med forløb rettet direkte mod mennesker med handicap, dels af en praksisrettet indsats målrettet de fagprofessionelle kommuner, herunder jobcentre, samt regioner, virksomheder m.fl., og dels en policyrettet indsats rettet mod ledere og beslutningstagere i den private og offentlige sektor.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til videreførelse af Videnscenter om handicap.

Der afsættes i alt 17,4 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

KLAPjob ved Landsforeningen LEV

Landsforeningen LEV gennemfører en indsats (KLAPjob), som understøtter etablering af stillinger til førtidspensionister med kognitive handicap i private og offentlige virksomheder, finder kandidater til disse stillinger og skaber jobmatch.

KLAPjob etablerer løntilskudsjob (såkaldte skånejobs) til førtidspensionister og i mindre grad også fleksjobs til målgruppen. Formålet er at skaffe målgruppen i varig beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked med mulighed for valg af karrierevej, jobskifte og personlig og faglig udvikling.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til videreførelse af KLAPjob ved Landsforeningen LEV.

Der afsættes i alt 32,4 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Den socialøkonomiske virksomhed Topvirk

Topvirk er en socialøkonomisk virksomhed, som har eksisteret siden 2012. Virksomheden har 11 forskellige forretningsområder, bl.a. vikar- og regnskabsservice, tekstiltrykkeri og rengøring af biler. Virksomheden har 24 ansatte, hvoraf 19 er ansat på særlige vilkår, typisk i fleksjob.

Ud over produktionsvirksomhed driver Topvirk også jobrettede projektfølber for sårbare ledige. Forløbene er individuelt tilrettelagt, og der arbejdes bl.a. med resocialisering, hverdags- og helbredsmestring, motion og sund levevis, afklaring af ressourcer og integrering på en arbejdsplads. Topvirks værksteder anvendes til oplæring, afklaring og "snusepraktik" til deltagerne under trygge forhold. Der kan trænes faglige arbejdsfunktioner, men også hverdagsmestring, resocialisering og mødestabilitet.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til videreførelse af Den socialøkonomiske virksomhed Topvirk.

Der afsættes i alt 12,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Initiativ Tryghed for veteraner

Initiativets formål er dels at sikre en hurtigere sagsbehandlingstid i veteransager vedrørende psykiske sygdomme og dels at tilbyde veteraner med sager vedrørende psykiske sygdomme, som er afgjort eller indkommet i perioden fra den 1. juli 2021 til den 30. juni 2025, og som umiddelbart står til afvisning, en second opinion.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til videreførelse af Initiativ Tryghed for veteraner.

Der afsættes i alt 8,8 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Projektet Vold som Udtryksform

Projektet Vold som Udtryksform (VSU) gennemføres af Socialt Udviklingscenter.

VSU er en landsdækkende indsats, der arbejder for at forebygge og håndtere vold på arbejdspladser primært på social- og sundhedsområdet. VSU formidler viden fra forskning til praksis, udvikler metoder og redskaber til at forebygge, håndtere og drage læring af voldsomme episoder, understøtter arbejdspladser til at igangsætte, kvalificere og vedligeholde det voldsforebyggende arbejde, samt leverer sparring og rådgivning til en række aktører og organisationer på området.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til videreførelse af Projektet Vold som Udtryksform.

Der afsættes i alt 12,6 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Senior Erhverv (Selvaktiveringsgrupper for seniorer)

Senior Erhverv er et netværk af grupper af frivilligt jobsøgende seniorer over 50 år.

Netværkenes aktiviteter omfatter bl.a. etablering af netværk til jobsøgning, projektudvikling, afklaring af uddannelsesbehov for målgruppen, videns- og erfaringsformidling for erhvervsaktive seniorer samt projekter til fremme af nye jobområder for seniorer, f.eks. hjemmearbejdspladser, vikarjobs og nye forretningsinitiativer.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til videreførelse af Senior Erhverv.

Der afsættes i alt 19,8 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Code of Care

Code of Care's formål er at øge det sociale ansvar i de danske virksomheder for at skabe beskæftigelse til mennesker på kanten af arbejdsmarkedet. Code of Care er en nonprofit organisation, som informerer om

og skaber innovation inden for virksomhedernes sociale ansvar. Code of Care arbejder for, at mennesker med psykiske, fysiske eller sociale udfordringer i livet inkluderes på de danske arbejdspladser.

Partierne er enige om, at der afsættes midler til videreførelse af Code of Care.

Der afsættes i alt 3,0 mio. kr. til initiativet i 2022-2023.

KLAR TIL START

Formålet med KLAR TIL START er at tilbyde et særligt tilrettelagt ansættelsesforløb til unge og voksne med autisme, som ikke er i stand til at indgå på en almindelig arbejdsplads uden en særlig indsats. Forløbet varer i udgangspunktet 12 måneder, hvorefter kandidaten bliver fastansat i en privat virksomhed. Undervisning og praktisk træning foregår i udvalgte virksomheder og varetages af professionelle vejledere med speciale i Autisme Spektrum Forstyrrelser (ASF). Driften af KLAR TIL START er indtil nu fuldt finansieret i kraft af den kommunale betaling.

Partierne er enige om at afsætte en øremærket bevilling på 3,0 mio. kr. i 2022-2023 til tilskud til projektet KLAR TIL START.

Der afsættes i alt 3,0 mio. kr. til initiativet i 2022-2023.

Ligestilling

Styrket indsats til ofre for menneskehandel

Menneskehandel er et globalt problem, hvor kyniske bagmænd udnytter sårbare personer. Fra 2007 til 2020 har danske myndigheder vurderet 968 personer som ofre for menneskehandel. Den største gruppe er kvinder handlet til prostitution, men mænd handles i stigende omfang til tvangsarbejde.

Partierne er enige om, at Center mod Menneskehandels (CMM) myndighedsrolle skal fokuseres og styrkes, så de fremadrettet bl.a. varetager identifikationssamtaler og kontaktpersonsrollen for ofre i hele landet og får bedre mulighed for at indgå i fælles myndighedsaktioner.

Partierne er desuden enige om, at det opsøgende social- og sundhedstilbud på prostitutionsområdet styrkes og fremover alene varetages af NGO'er. Reden International tilføres ekstra midler og overtager CMM's opsøgende social- og sundhedstilbud i hovedstaden og på Sjælland. AmiAmi overtager det opsøgende arbejde i Nord- og Midtjylland, og deres eksisterende indsats til sårbare udenlandske prostituerede og potentielle ofre i Syddanmark videreføres. HopeNews indsats på gadeplan i København fortsættes.

Derudover er partierne enige om at opkvalificere Reden Internationals indkvarteringsstilbud og indføre delvis takstfinansiering. Samtidig øges fleksibiliteten ved at skabe hjemmel til, at ofre for menneskehandel kan indkvarteres på eksisterende botilbud efter en selvstændig godkendelse og løbende tilsyn af socialtilsynet.

Endelig gennemfører Institut for Menneskerettigheder en undersøgelse af indsatsen, herunder i forhold til Danmarks internationale forpligtelser, i 2024 og 2025.

Ovenstående vil indgå i en ny handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2022-2025.

Der afsættes i alt 118,2 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2025.

Børne- og Undervisningsministeriet

Finansiering af et nyt elevoptag på Gladfondens 2-årige flexuddannelse i 2022

Partierne er enige om at forlænge Gladfondens toårige flexuddannelse for tidligere STU-elever med et nyt optag i 2022 (gennemføres i 2022-2024) efter samme principper som seneste forlængelse (2021-2023), jf. Aftale om en samlet indsats for elever og studerende med handicap på ungdomsuddannelserne og på de videregående uddannelser (10. maj 2021). Forlængelsen forudsætter, at de deltagende kommuner medfinansierer uddannelsen, som de gør i dag. Uddannelsen er sammensat af praktik og teoretisk undervisning, der foregår på virksomhederne og sigter på at eleverne skal kunne indgå på en arbejdsplads. Forlængelsen forudsætter, at Gladfonden foretager en evaluering af erfaringerne med det nye optag. De

nærmere rammer for evalueringen afklares med Beskæftigelsesministeriet og Børne- og Undervisningsministeriet.

Der afsættes i alt 6,0 mio. kr. til initiativet i perioden 2022-2024.

Bilag 1. Kriterier vedrørende ansøgningspuljer

Puljer under social- og ældreområdet, som udmøntes og administreres af Socialstyrelsen

Flere ind i fællesskaber gennem lokale partnerskaber (Civilsamfundsstrategi 2022-2025)

De endelige kriterier for ansøgningspuljerne fastsættes af Social- og Ældreministeriet på baggrund af arbejdsgruppen om civilsamfunds anbefalinger om og principper for lokale partnerskaber samt efter inddragelse af arbejdsgruppen og den nationale koordinator (FriSe). Principperne og anbefalingerne er:

1. Partnerskaberne skal have fokus på grupper i udsatte og sårbare positioner. Den specifikke målgruppe tager udgangspunkt i de lokale sociale udfordringer.
2. Det skal være nemt og ubureaukratisk for lokale foreninger at deltage i partnerskabet.
3. Der skal udarbejdes en fælles projektbeskrivelse.
4. Partnerskabet skal have en gennemsigtig og demokratisk governancestruktur.
5. Arbejdet i partnerskabet skal foregå på et kvalificeret grundlag.
6. Partnerskaberne skal tilføre en vis mængde innovation til området.

Ansøgerkredsen for ansøgningspuljerne er frivilligcentre og andre civilsamfundsorganisationer, der har en lokal infrastruktur, de lokale partnerskaber kan bygge ovenpå. Der kan kun ydes tilskud til ét projekt pr. kommune. Ansøgningspuljerne udmøntes i hhv. 2022 og 2024. Projektperioden er fire-årig for begge puljer.

Der afsættes 10,0 mio. kr. til ansøgningspuljen i 2022 og 13,5 mio. kr. til ansøgningspuljen i 2024. Der kan reserveres op til 3 pct. af puljernes bevilling til Socialstyrelsens administration af puljerne.

Investering i civilsamfundets rolle under en styrket implementering af Housing First (En vej ud af hjemløshed – udbredelse af Housing First)

Formålet med puljen er at understøtte målgruppens vej til egen bolig. Målgruppen er borgere i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed. Ansøgerkredsen er civilsamfundsorganisationer eller selvejende institutioner, som driver allerede etablerede § 110-boformer efter serviceloven. Alle midlerne i puljen udmøntes i én ansøgningsrunde i 2024. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i årene 2024-2026.

Ansøger skal omlægge indsatsen til i højere grad at understøtte målgruppens vej til egen bolig med udgangspunkt i Housing-First tilgangen.

Ansøger skal redegøre for, hvordan målgruppens vej til egen bolig understøttes i samarbejde med kommunen.

Yderligere ansøgningskriterier for puljen kan efterfølgende blive fastsat af Social- og Ældreministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 22,9 mio. kr. i 2024 til ansøgningspuljen. Der kan reserveres op til 3 pct. af puljens bevilling til Socialstyrelsens administration af puljen.

Forsøg med borgerstyrede budgetter (En vej ud af hjemløshed – udbredelse af Housing First)

Formålet med ansøgningspuljen er at understøtte socialt udsatte borgeres vej til rehabilitering og øget livskvalitet ved at give den enkelte borger et borgerstyret budget kombineret med social støtte.

Målgruppen er socialt udsatte borgere. Ansøgerkredsen er kommuner. Alle midlerne i puljen udmøntes i én ansøgningsrunde i 2022. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i perioden 2022-2024.

Kommunerne skal gennemføre forsøg med en på forhånd fastlagt model for borgerstyrede budgetter til udsatte borgere. Ansøger kan søge om tilskud til et borgerstyret budget svarende til 50.000 kr. pr. borger samt tilskud til løn til individuelle støtteforløb svarende til 60.000 kr. pr. borger. Ansøger skal redegøre for, hvordan de borgerstyrede budgetter kombineres med social støtte, og hvordan den sociale støtte understøtter borgerne i at disponere over det borgerstyrede budget. Ansøger skal desuden beskrive projektets organisering, som skal understøtte afprøvningen af forsøget med borgerstyrede budgetter.

Ansøger skal bekræfte, at det borgerstyrede budget og den tilknyttede sociale støtte er en ekstra hjælp til borgerne og ikke erstatter tilbud, som kommunen er forpligtet til at levere efter reglerne i lov om social service og øvrig relevant lovgivning. Såfremt borgeren allerede modtager lignende støttetilbud fra kommunen, er det et krav, at støtten til det borgerstyrede budget tænkes sammen med disse. Endeligt skal ansøger forpligte sig til at indgå i samarbejde med Socialstyrelsen og bidrage til en erfaringsopsamling.

Yderligere ansøgningskriterier for puljen kan efterfølgende fastsættes af Social- og Ældreministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 10,0 mio. kr. i 2022 til ansøgningspuljen. Der kan reserveres op til 3 pct. af puljens bevilling til Socialstyrelsens administration af puljen.

Pulje til omsorgspladser for borgere i hjemløshed efter indlæggelse (En vej ud af hjemløshed – udbredelse af Housing First)

Formålet med ansøgningspuljen er at etablere omsorgspladser til borgere i hjemløshed.

Målgruppen er borgere i hjemløshed, som har brug for samtidig sundhedsfaglig- og socialfaglig støtte i en kortere periode umiddelbart efter indlæggelsen.

Ansøgerkredsen er regioner. Ansøger skal indgå i samarbejde med en eller flere kommuner samt NGO'er, der driver eller vil drive omsorgspladser. Midlerne skal anvendes til etablering af omsorgspladser enten ved udvidelse af eksisterende omsorgscentre eller ved etablering af pladser på nye omsorgscentre. Midlerne kan anvendes til at dække etableringsomkostninger og drift i en begrænset periode med henblik på, at regionerne og kommunerne i samarbejde skal finde fremadrettet finansiering.

Alle midlerne i puljen udmøntes i én ansøgningsrunde i 2023. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i årene 2023-2025.

Ansøger skal sikre regional og kommunal myndighedsinddragelse og samarbejde i en sammenhængende indsats omkring borgerens udskrivningsforløb. Regioner og kommuner skal bidrage til finansieringen af omsorgspladserne i projektperioden, med henblik på, at de efter projektperioden skal finde fremadrettet finansiering.

Omsorgspladserne skal have tilknyttet socialfagligt og sundhedsfagligt personale og tilbyde korrekt sygepleje og medicinhåndtering til målgruppen, tillige skal de sundhedsfaglige regler, jf. autorisationsloven, følges.

Ansøger skal desuden redegøre for, hvordan der på omsorgspladsen tages højde for, at målgruppen kan have et aktivt misbrug, psykiske lidelser og/eller sociale vanskeligheder.

Ansøger skal i samarbejde med Socialstyrelsen bidrage til formidling om bl.a. erfaringer med omsorgspladserne og det styrkede tværfaglige samarbejde på vidensdelingsseminarer i årene 2024 og 2025.

Yderligere ansøgningskriterier for puljen kan efterfølgende fastsættes af Social- og Ældreministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 12,7 mio. kr. i 2023 til ansøgningspuljen. Der kan reserveres op til 3 pct. af puljens bevilling til Socialstyrelsens administration af puljen.

ICM-støtte til unge i hjemløshed og unge i risiko for hjemløshed (En vej ud af hjemløshed – udbredelse af Housing First)

Formålet med ansøgningspuljen er at udvikle en indsats med ICM for unge under 25 år, der er i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed. Målgruppen er unge i alderen 17-25 år, som lever i hjemløshed eller er i risiko for hjemløshed, herunder skal unge med grønlandsk herkomst være en del af målgruppen for ansøgningen. Andelen skal svare til den gruppe unge med grønlandsk herkomst, der bor i kommunen, og som lever i hjemløshed eller er i risiko for hjemløshed. Ansøgerkredsen er kommuner. Alle midlerne i puljen udmøntes i én ansøgningsrunde i 2023. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i perioden 2023-2025.

Ansøger skal redegøre for sine forudsætninger for at bidrage til udviklingen af en på forhånd fastlagt indsats med ICM for målgruppen. Ansøger skal desuden beskrive projektets organisering, som skal understøtte udviklingen af indsatsen. Endeligt skal ansøger forpligte sig til at indgå samarbejde med de andre deltagerkommuner samt Socialstyrelsen samt løbende at bidrage til en evaluering.

Yderligere ansøgningskriterier for puljen kan efterfølgende fastsættes af Social- og Ældreministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 10,1 mio. kr. i 2023, 4,3 mio. kr. i 2024 og 2,5 mio. kr. i 2025 til ansøgningspuljen. Midlerne udmøntes samlet. Der kan reserveres op til 3 pct. af puljens bevilling til Socialstyrelsens administration af puljen.

Midlertidig støtte til kapacitetstilpasning på natcaféer (En vej ud af hjemløshed – udbredelse af Housing First)

Formålet med ansøgningspuljen er at understøtte natcaféer, der har et finansieringsbehov efter Social- og Ældreministeriets præcisering af praksis for takstfinansiering af § 110-tilbud. Målgruppen er udsatte borgere, der mangler et sted at overnatte. Ansøgerkredsen er private tilbud, der driver natcaféer i relation til et § 110-tilbud. Alle midlerne i puljen udmøntes i én ansøgningsrunde i 2022. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i årene 2022-2023.

Midlerne skal bruges til at dække et aktuelt finansieringsbehov til videreførelse af eksisterende pladser på natcaféen.

Ansøger skal redegøre for behovet for støtte, jf. en ændring i deres hidtidige finansieringspraksis.

Ansøger skal vedlægge en tro og love erklæring på, at de har afsøgt alle andre finansieringsmuligheder. Herunder egenfinansiering samt finansiering gennem egen kommune eller omkringliggende kommuner.

Såfremt de tilskudsberettigede ansøgere samlet søger om flere midler, end der er midler i puljen, vil tilskuddet blive fordelt på baggrund af en fordelingsnøgle.

Tilskuddet kan kun anvendes til borgere med lovligt ophold.

Yderligere ansøgningskriterier for puljen kan efterfølgende fastsættes af Social- og Ældreministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 4,1 mio. kr. i 2022 til ansøgningspuljen. Der kan reserveres op til 3 pct. af puljens bevilling til Socialstyrelsens administration af puljen.

Styrket indsats til de mest udsatte borgere med stofmisbrug

Formålet med ansøgningspuljen er at gøre stofmisbrugsbehandling mere tilgængelig for de mest udsatte borgere. Målgruppen er udsatte borgere, herunder hjemløse, med et aktivt stofmisbrug. Ansøgerkredsen er kommuner i samarbejde med en eller flere civilsamfundsaktører. Alle midlerne i puljen udmøntes i én ansøgningsrunde i 2023. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i årene 2023-2025.

Der stilles krav til ansøgere om, at ansøger skal redegøre for og sandsynliggøre rekruttering af borgere i målgruppen. Ansøger skal ligeledes redegøre for sine forudsætninger for at tilpasse og implementere en på forhånd fastlagt model for opsøgende indsatser ift. misbrugsbehandling for udsatte borgere. Ansøger skal derudover forpligte sig til at arbejde med fremskudt misbrugsbehandling. Ansøger skal endvidere beskrive projektets organisering, som skal understøtte arbejdet med modellen, herunder skal ansøger også beskrive samarbejdet med en eller flere civilsamfundsaktører.

Ansøger skal forpligte sig til at indgå i samarbejde med Socialstyrelsen og bidrage til en evaluering.

Yderligere ansøgningskriterier for puljen kan efterfølgende fastsættes af Social- og Ældreministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 11,8 mio. kr. i 2023 til ansøgningspuljen. Der kan reserveres op til 3 pct. af puljens bevilling til Socialstyrelsens administration af puljen.

Bedre retssikkerhed og tillid på handicapområdet

Formålet med ansøgningspuljen er at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen samt tilliden og samarbejdet med borgerne på såvel strategisk niveau som i den konkrete sagsbehandling gennem udvikling og afprøvning af modellen. Målgruppen er voksne med funktionsnedsættelser, som modtager eller ansøger om at modtage ydelser efter Lov om Social Service. Ansøgerkredsen er kommuner. Alle midlerne i puljen udmøntes i én ansøgningsrunde i 2022. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i årene 2022 - 2025. Ansøger skal bidrage til udvikling og afprøvning af modellen på voksenhandicapområdet. Ansøger skal desuden deltage i kompetenceudvikling inden for den recovery orienterede tilgang og i evaluerings- og monitoreringsaktiviteter.

Ansøger skal redegøre for sine erfaringer med at arbejde målrettet med inddragelse og samarbejde med borgere på myndighedsområdet på voksenhandicapområdet og med erfaringer med den recovery-orienterede rehabiliterende tilgang. Ansøger skal beskrive projektets organisering og bemanning og sandsynliggøre, hvordan organiseringen og bemanningen understøtter udvikling og afprøvning af konceptet.

Ansøger skal redegøre for behovet for støtte til at afholde nogle af de initial- og udviklingsomkostninger, der kan være ved investering i inddragelse og samarbejde med borgere på myndighedsområdet på strategisk og praktisk niveau.

Ansøger skal dokumentere, at projektsamarbejdet er godkendt af det relevante politiske udvalg i kommunen. Endeligt skal ansøger forpligte sig til at indgå i et samarbejde med Social- og Ældreministeriet og de øvrige deltagerkommuner om udvikling og afprøvning af konceptet.

Yderligere ansøgningskriterier for puljen kan efterfølgende fastsættes af Social- og Ældreministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 13,0 mio. kr. i 2022 til ansøgningspuljen. Der kan reserveres op til 3 pct. af puljens bevilling til Socialstyrelsens administration af puljen.

Modvirke ensomhed og funktionstab hos ældre borgere

Formålet med puljen er at forebygge ensomhed og funktionstab hos ældre, særligt ældre mænd.

Målgruppen er ældre borgere, med særligt fokus på ældre mænd. Ansøgerkredsen er civilsamfundsorganisationer og foreninger.

Alle midlerne i puljen udmøntes i én ansøgningsrunde i 2024. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i årene 2024-2025.

Ansøger skal i projektet arbejde ud fra nogle overordnede principper for den frivillige indsats. Principperne beskrives nærmere i ansøgningsvejledningen. Principperne justeres og konkretiseres løbende i projektperioden på baggrund af tilskudsmodtagernes og målgruppens erfaringer.

Ansøger skal skabe aktiviteter og understøtte sociale relationer for målgruppen.

Ansøger skal redegøre for hvordan man vil inddrage målgruppen i planlægning og udvikling af aktiviteterne, herunder med inddragelse af de ældres egen fortælling, og hvordan man vil samarbejde med fagprofessionelle medarbejdere fx i hjemmeplejen om projektet. Ansøger skal desuden forpligte sig til at indgå samarbejde med Sundhedsstyrelsen i forhold til gennemførelsen af initiativet og med VIVE i forhold til at bidrage til evalueringen.

Yderligere ansøgningskriterier for puljen kan efterfølgende blive fastsat af Social- og Ældreministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 10,0 mio. kr. i 2024 til ansøgningspuljen. Der kan reserveres op til 3 pct. af puljens bevilling til Socialstyrelsens administration af puljen.

Nedbringelse af sygefravær i ældreplejen

Puljen har til formål at forebygge og nedbringe sygefravær på plejehjem og i hjemmeplejen. Målgruppen er ansatte på plejehjem og i hjemmeplejen. Ansøgerkredsen er hjemmeplejeenheder, private leverandører i den udførende ældrepleje, kommunale plejehjem, selvejende institutioner og friplejehjem i ældreplejen. Alle

midlerne udmøntes i en ansøgningsrunde i 2022. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i årene 2022-2025.

Det er et krav, at personalet skal være inddraget i udarbejdelsen af ansøgningen, eksempelvis i MED-udvalg, og at ansøgerne har tydelige overvejelser angående hvilke konkrete initiativer, der skal iværksættes, herunder hvorledes medarbejderne inddrages. Desuden skal ansøger sandsynliggøre, hvordan initiativerne forventes at forebygge og nedbringe sygefraværet. Endvidere skal arbejdspladsen have en igangværende indsats i forhold til nedbringelse af sygefravær samt beskrive, hvordan man fremadrettet vil arbejde med at nedbringe sygefraværet. Endelig skal tilskudsmodtager bidrage til vidensopsamlingen.

Yderligere ansøgningskriterier for puljen kan efterfølgende blive fastsat af Social- og Ældreministeriet.

Der afsættes 10,0 mio. kr. i 2022 til ansøgningspuljen. Der kan reserveres op til 5 pct. af puljens bevilling til Socialstyrelsen og Sundhedsstyrelsens administration af puljen.

Forsøg med selvvisitation i ældreplejen

Formålet med ansøgningspuljen er at afprøve modeller for, hvordan ældres ønsker og behov i højere grad inddrages ved visitationen af hjælpen. Målgruppen er ældre borgere, der er visiteret til praktisk hjælp og personlig pleje i eget hjem. Ansøgerkredsen er kommuner evt. i samarbejde med private leverandører. Alle midlerne udmøntes i en ansøgningsrunde i 2022. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i årene 2022-2025.

Det er et krav, at kommunerne i forbindelse med ansøgningen konkret beskriver den model, der skal afprøves. Modellen skal understøtte, at ældre borgere, der er visiteret til praktisk hjælp og personlig pleje, opnår større medbestemmelse og indflydelse i forbindelse med visitationen til og udførelsen af hjemmehjælpsydelse. Det forudsættes, at forsøgene afvikles inden for de eksisterende lovgivningsmæssige rammer, herunder under iagttagelse af borgernes retssikkerhed og kommunernes mulighed for at varetage deres myndighedsopgave i forbindelse med tildeling og udførelse af hjemmehjælp til ældre. Endelig skal tilskudsmodtager bidrage til evaluering af initiativet.

Yderligere ansøgningskriterier for puljen kan efterfølgende blive fastsat af Social- og Ældreministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 14,7 mio. kr. i 2022 til ansøgningspuljen. Der kan reserveres op til 5 pct. af puljens bevilling til Socialstyrelsens og Sundhedsstyrelsens administration af puljen.

Pulje til udbredelse af livshistorieteknologi til mennesker med demens og deres pårørende

Formålet med ansøgningspuljen er at udbrede digitale løsninger og velfærdsteknologi, der kan bidrage til at vække erindring om det levede liv og den enkeltes identitet og livshistorie, øge dialogen om borgerens ønsker til dagligdagen samt understøtte øget trivsel og livskvalitet hos mennesker med demens på plejehjem og deres pårørende, ved at styrke anvendelsen af livshistorier i den daglige pleje, omsorg og tilrettelæggelse af aktiviteter. Målgruppen er mennesker med demens på plejehjem og deres pårørende. Ansøgerkredsen er kommuner, private leverandører og selvejende institutioner i ældreplejen. Alle midlerne i puljen udmøntes i én ansøgningsrunde i 2024. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i årene 2024-2025.

Det er et krav, at mennesker med demens, deres pårørende og medarbejderne på plejehjemmene skal kunne anvende teknologierne i praksis, og at teknologierne skal gøre det lettere for mennesker med demens og deres pårørende at kommunikere og komme i kontakt med hinanden digitalt og virtuelt og samtidig give dem en oplevelse af øget nærhed og tilstedeværelse. Det er desuden et krav, at teknologierne har potentiale for udbredelse i praksis og bidrager til at øge dialogen om borgerens ønsker og behov samt borgerens præferencer til aktiviteter o.l. i den daglige pleje og omsorg. Det er en forudsætning for at modtage støtte fra puljen, at ansøger bidrager til den efterfølgende erfaringsopsamling fra puljen.

Yderligere ansøgningskriterier for puljen kan efterfølgende blive fastsat af Social- og Ældreministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 10,6 mio. kr. i 2024 til ansøgningspuljen. Der kan reserveres op til 5 pct. af puljens bevilling til Socialstyrelsens og Sundhedsstyrelsens administration af puljen.

Bilag 2. Økonomi i Aftale om udmøntningen af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025

Tabel 1

Aftale om udmøntningen af reserven på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025

Nr.	Mio. kr., 2022-pl	2022	2023	2024	2025	I alt*
I alt		216,4	223,8	223,8	196,5	860,5
Social- og Ældreministeriet i alt		133,4	113,7	125,5	120,2	492,8
<i>Civilsamfund</i>						
1	Civilsamfundsstrategi 2022-2025	6,9	2,1	-	14,9	23,9
2	National ensomhedsstrategi	4,3	6,8	3,8	9,4	24,3
<i>Udsatte børn og voksne</i>						
3	Udbredelse af botilbudsteams og styrkelse af indsatssteamet	35,8	8,2	7,5	7,5	59,0
4	En vej ud af hjemløshed – udbredelse af Housing First	2,3	13,5	16,9	35,4	68,1
5	Styrket indsats til de mest udsatte borgere med stofmisbrug	4,2	15,6	2,8	2,5	25,1
6	Tidlig hjælp til voldsudøvere og voldsramte familier	5,5	7,0	5,9	4,7	23,1
7	Indsatsen for børn med seksuelt bekymrende eller krænkende adfærd	1,0	4,8	1,6	-	7,4
8	Støttet adgang til egen sag	1,0	2,0	2,0	2,0	7,0
9	Støttet overgang fra Joannahuset	2,0	2,0	2,0	1,0	7,0
10	Støtte til udvikling af PårørendePlatformen (www.erdokay.dk - børnenes digitale 1-1-2)	1,2	0,5	0,5	0,3	2,5
11	Udvikling og implementering af Social Talks	1,5	1,5	1,5	0,8	5,3
12	Behandling af børn og unge i voldsramte familier	1,5	2,0	1,0	-	4,5
<i>Mennesker med handicap</i>						
13	Bedre retssikkerhed og tillid på handicapområdet	22,5	26,0	33,7	29,8	112,0
14	Videreudvikling af kampagne mod fordomme om mennesker med handicap	0,3	0,3	0,3	0,3	1,2
15	Forældreforløb hos Udviklingshæmmedes Landsforbund	2,5	1,8	1,8	-	6,1
16	Samlet retssikkerhedsundersøgelse	-	3,5	0,8	0,7	5,0
17	Opfølgning på Evalueringen af det Specialiserede Socialområde	-	5,0	-	-	5,0
18	Driftstilskud til Lykkelige	2,0	2,0	2,0	1,0	7,0
<i>Ældre</i>						
19	Opdatering af Ældredatabasen	5,0	-	-	-	5,0
20	Evaluering af forebyggende hjemmebesøg	1,0	0,8	-	-	1,8
21	Afdækning af mulighederne for at udvide Den Socialøkonomiske Investeringsmodel til ældreområdet	0,4	-	-	-	0,4
22	Modvirke ensomhed og funktionstab hos ældre borgere	0,5	0,5	12,6	2,5	16,1
23	Nedbringelse af sygefravær i ældreplejen	10,0	-	-	1,0	11,0
24	Forsøg med selvvisitation i ældreplejen	15,2	-	-	1,0	16,2
25	Pulje til udbredelse af livshistorieteknologi til mennesker med demens og deres pårørende	-	-	11,0	1,0	12,0
26	Palliative indsatser for ældre og udsatte borgere	-	-	10,8	1,0	11,8
<i>Øvrige</i>						
27	Driftstilskud til Danish International Adoption	4,3	4,5	4,6	2,4	15,8
28	Styrkelse af vejledning og rådgivning til LGBT+ personer og fagpersoner på det familieretlige og sundhedsretlige område samt asylområdet	1,6	1,5	1,5	1,0	5,6
29	Bistand til danskere adopteret fra Chile	0,9	1,8	0,9	-	3,6

Sundhedsministeriet i alt		31,8	35,8	25,8	24,0	117,4
<i>Sundhed</i>						
30	Støtte til børn og unge som pårørende til mennesker med sclerose	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
31	Fodterapi til patienter med svær psoriasisgigt	1,2	1,2	1,2	1,2	4,8
32	Opretholdelse af Dansk Center for Hjernerystelse	-	1,0	-	-	1,0
33	Helpline til patienter med sjældne sygdomme og deres pårørende	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
34	Vidensopsamling til nedbringelse af overforbrug mv. af medicin	2,0	3,0	1,3	1,2	7,5
<i>Psykatri</i>						
35	Behandling af patienter med BED	14,8	14,8	9,7	9,7	49,0
36	Mere fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien	5,0	6,0	6,0	6,0	23,0
37	Styrket rådgivningskapacitet i Psykiatrifonden	0,8	0,8	0,9	0,9	3,4
38	Center for Kunst og Mental Sundhed	3,0	4,0	1,7	-	8,7
39	Styrket selvmordsforebyggelse	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0
Beskæftigelsesministeriet i alt		49,7	71,3	71,0	52,3	244,3
<i>Beskæftigelse</i>						
40	Jobbanken	-	6,7	6,7	3,7	17,1
41	Videnscenter om handicap	2,9	5,8	5,8	2,9	17,4
42	KLAPjob ved Landsforeningen LEV	5,4	10,8	10,8	5,4	32,4
43	Den socialøkonomiske virksomhed Topvirk	2,0	4,0	4,0	2,0	12,0
44	Initiativ Tryghed for veteraner	2,2	2,2	2,2	2,2	8,8
45	Projektet Vold som Udtryksform	2,1	4,2	4,2	2,1	12,6
46	Senior Erhverv (Selvaktiveringsgrupper for seniorer)	3,3	6,6	6,6	3,3	19,8
47	Code of Care	2,0	1,0	-	-	3,0
48	KLAR TIL START	2,0	1,0	-	-	3,0
<i>Ligestilling</i>						
49	Styrket indsats til ofre for menneskehandel	27,8	29,0	30,7	30,7	118,2
Børne- og Undervisningsministeriet i alt		1,5	3,0	1,5	-	6,0
50	Finansiering af et nyt elevoptag på Gladfondens 2 årige flexuddannelse i 2022	1,5	3,0	1,5	-	6,0

Anm.: *I alt i perioden 2022-2025.